

Κυριάκος Χαραλαμπίδης, Γλυκό του κουταλιού

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου

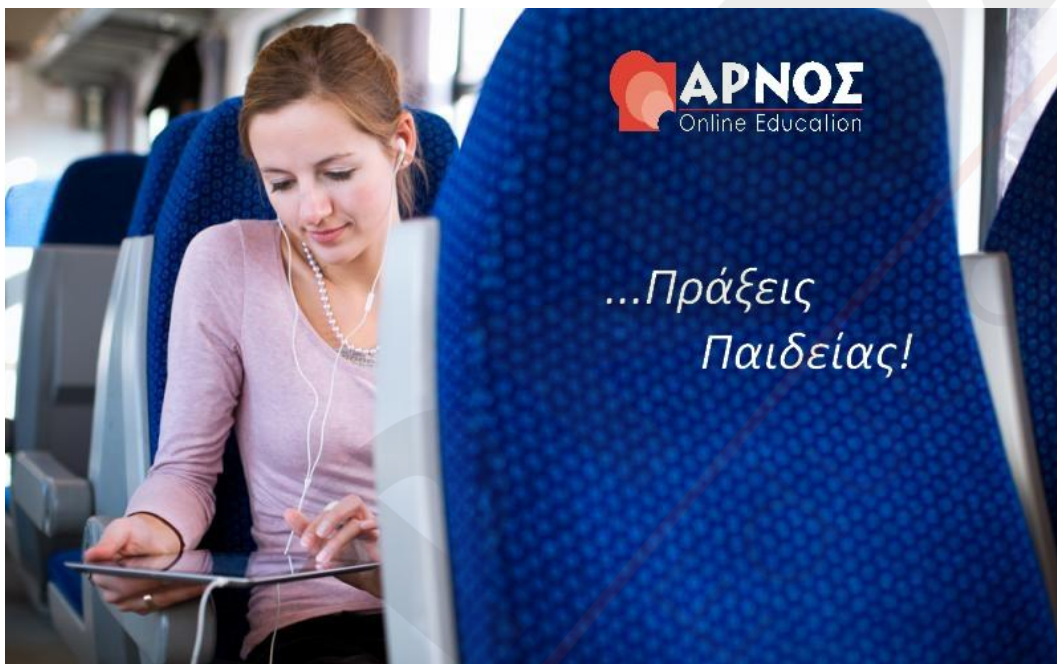

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σελ. 143)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

Κυριάκος Χαραλαμπίδης, *Γλυκό του κουταλιού*

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου (σελ. 143)

- 1. Ποια είναι για τον αφηγητή του ποιήματος η ψυχολογική και συναισθηματική σημασία της επίσκεψης στο πατρικό του σπίτι; Βρείτε και σχολιάστε τους στίχους στους οποίους κυρίως φαίνεται η σημασία αυτή.**

Ο ποιητής νιώθει βαθύτατα συγκινημένος που θα αντικρίσει ξανά τον πατρικό του τόπο και κυρίως το σπίτι όπου έζησε τα αθώα, ανέμελα και ευτυχισμένα παιδικά του χρόνια. Μεσήλικας πια, αναζητά την ολοκλήρωση της αυτογνωσίας του («Να ιδώ ποιος είμαι ζύγωσα και πούθε το χώμα μου κρατά»). Οι ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής του του στέρησαν την επαφή με τις ρίζες του και επιθυμεί με μεγάλη θέρμη να αρπάξει τη σπάνια ευκαιρία που του δίνεται και να επιστρέψει στο πατρικό του έστω και για λίγες μόνο στιγμές· να θυμηθεί τον πραγματικό του εαυτό και να συνδέσει την τωρινή του προσωπικότητα με τα παρελθοντικά βιώματά του. Ως Ελληνοκύπριος διακατέχεται από τη λαχτάρα του νόστου, που, όμως, γνωρίζει ότι δε θα είναι ολότελος, γιατί δεν επιστρέφει για πάντα στο σπίτι των παιδικών του χρόνων· μπορεί μόνο να το επισκεφθεί και να ανασύρει από το νου του γλυκές μνήμες (« ... από τον Κήπο του ποθητού σπιτιού μου ... »). Τα συναισθήματα που επικρατούν μέσα του είναι χαρά που επιστρέφει και λύπη γιατί συνειδητοποιεί πως το δικό του πατρικό είναι πλέον το σπιτικό μιας μουσουλμανικής οικογένειας που, με την πρώτη αφορμή, είναι σε θέση να του απαγορεύσει τις περαιτέρω επισκέψεις στην ξένη πια γι' αυτόν οικία («Πάλι καλά που μ' άφησε και μπήκα στο σπίτι μου το πατρικό ... », «Το μόνο που εύχομαι ... τη γλυκιά του ποθητού μου»).

- 2. Σε ποιους στίχους του ποιήματος φαίνεται η σχέση του αφηγητή με τη νέα κάτοικο του πατρικού σπιτιού του; Πώς θα χαρακτηρίζατε αυτήν τη σχέση;**

Ο ποιητής, συναντώντας την καινούργια ένοικο του σπιτιού, νιώθει ευγνωμοσύνη για τη φιλοξενία της επειδή του επιτρέπει να δει το εσωτερικό του πατρικού του («Μια μαντιλοδεμένη ... ευχαριστώ την», «Της είπα ευχαριστώ ... »), αλλά ταυτόχρονα θλίβεται που αυτό ανήκει πια σε μια αλλόθρησκη, κατώτερη πνευματικά, μορφωτικά και, συνεπώς, κοινωνικά γυναίκα (« ... αναθάρρησα και ζήτησα το σπίτι μου να ιδώ, αν επιτρέπεται», «Σάμπως γνωρίζει ... του κουταλιού;»). Δεν υπάρχουν σημεία επαφής παρά μόνο ένα φιλόξενο και πολιτισμένο μεν αλλά και καχύποπτο κλίμα, που λογικό είναι να τροφοδοτούν και οι δυο τους. Δεν τους συνδέει τίποτα άλλο εκτός από αυτό το σπίτι, που εκείνου του θυμίζει τις ρίζες του και εκείνης αποτελεί την καινούργια εστία. Ο ποιητής τρέμει μήπως η νέα ένοικος δεν του επιτρέψει άλλη επίσκεψη («Πάλι καλά που μ' άφησε ... και αγριέψει», « ... από καιρού εις καιρό να 'χω την άδειά της να ξανάβλεπα την όψη τη γλυκιά του ποθητού μου») και η μουσουλμάννα δεν αντιλαμβάνεται τη

σημασία που έχουν αυτές οι επισκέψεις για εκείνον. Λειτουργεί ευγενικά (« ... μου 'φερε νερό, μου πρόσφερε γλυκό», «Έκοψε και καρπούς ... », «“Και βέβαια επιτρέπεται” ... “μπορείς να 'ρθεις και στην κρεβατοκάμαρα”», « “Πάρτηνε”, λέει αυτή σαν καλογέλαστη») αλλά και λίγο δεικτικά απέναντι στην πηγαία του συγκίνηση. Ίσως φοβάται και αυτή το λόγο αλλά και το αποτέλεσμα των έντονων συναισθημάτων του. Είναι απόλυτα δικαιολογημένη η σχέση τους, μια και δεν τους ενώνει κοινή καταγωγή, παράδοση και ιδιοσυγκρασία. Η ψυχολογία τους δε συμπίπτει· απλά, προσπαθούν να συνεννοηθούν για τη λίγη ώρα που θα στέκει ο ένας απέναντι στον άλλο.

3. Σε ορισμένα σημεία του ποιήματος χρησιμοποιούνται ασυνήθιστες λέξεις και γλωσσικές διατυπώσεις. Αφού επισημάνετε τα σημεία αυτά, σχολιάστε τη χρήση τους.

Το ποίημα είναι γραμμένο σε απλή δημοτική, διανθισμένο με λέξεις και φράσεις της κυπριακής διαλέκτου («πούθε το χώμα μου κρατά», «ευχαριστώ την», «θωρώ», «εντροπή»), λόγιες λέξεις («εμποτισμένα», «αντιδωρήματα», «όψη»), ενώ ρήματα και φράσεις εκφράζουν τις σκέψεις του αφηγητή και τα συναισθήματά του («αναθάρρησα», «το μόνο που εύχομαι», «πάλι καλά που μ' άφησε και μπήκα στο σπίτι μου το πατρικό η γυναίκα»).

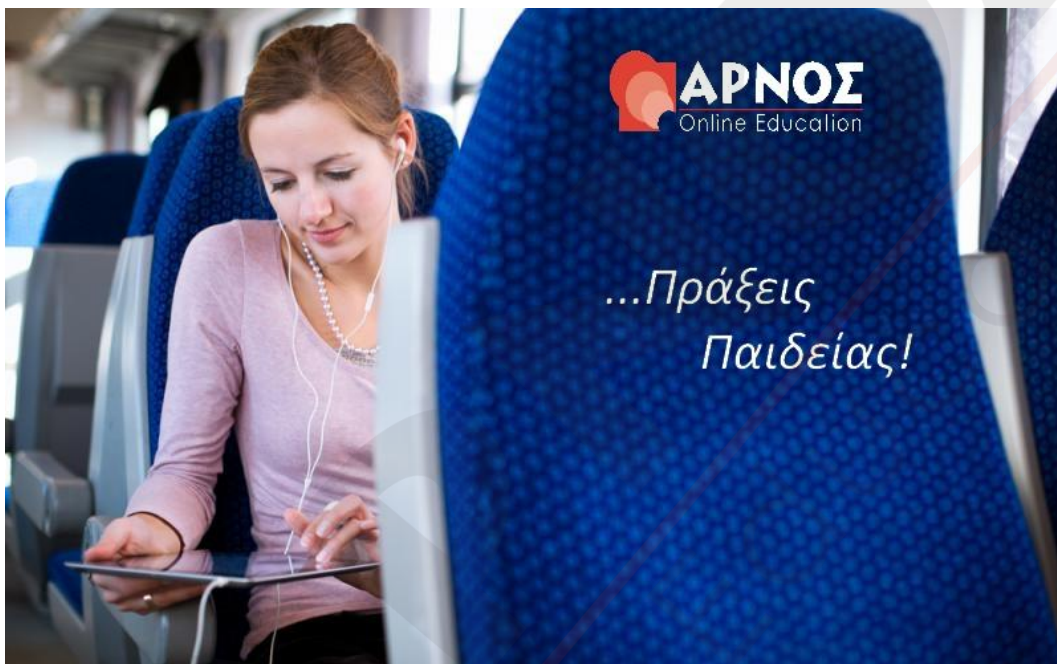
4. Συγκρίνετε τις δυο γυναικείες μορφές που παρουσιάζονται στο ποίημα, τη μάνα στη φωτογραφία και την καινούργια ένοικο του σπιτιού.

Η καινούργια ένοικος του πατρικού σπιτιού του ποιητή είναι μια απλοϊκή, λαϊκή γυναίκα η οποία υποδέχεται φιλόξενα τον αφηγητή, προσφέροντάς του γλυκό και φρούτα. Αναγνωρίζει την ιδιότητα του επισκέπτη και φαίνεται συμπαθής και καταδεκτική μαζί του, μέσα της όμως υπάρχει η καχυποψία για τον σκοπό του αφηγητή. Περιγράφεται ως χαμηλού μορφωτικού επιπέδου άτομο, κοινωνικά και πολιτισμικά κατώτερη από την προηγούμενη οικοδέσποινα, τη μητέρα του αφηγητή. Οι δυο γυναίκες είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους και το πολιτιστικό τους χάσμα είναι φανερό. Η γυναίκα της φωτογραφίας είναι περιποιημένη, αβρή και εκλεπτυσμένη, ενώ η μουσουλμάνα είναι αφελής, ακαλλιέργητη και φορά μαντίλα σύμφωνα με τα έθιμα των μουσουλμάνων. Η σημαντικότερη όμως διαφορά τους είναι ότι η πρώτη ήταν κάποτε η νόμιμη ιδιοκτήτρια του σπιτιού, ενώ η δεύτερη έγινε ένοικος ύστερα από την παράνομη κατοχή του νησιού.

Επιμέλεια: Ειρήνη Καραγεώργου

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

...Πράξεις Παιδείας!